

**Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och
allmänna råd om beviljning av studiemedel**

Innehållsförteckning

---

1 kap.	Definitioner	2
2 kap.	Tid för vilken studiemedel kan lämnas	3
	Bestämmelser i lag och förordning	3
	Veckor med studiemedel	3
3 kap.	Studietakt	4
	Bestämmelser i lag och förordning m.m.	4
	Om studiernas omfattning inte är reglerad	4
	<i>Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå</i>	4
	<i>Studiestödspoäng för orienteringskurser på gymnasienivå och för påbyggnadsutbildning</i>	6
	Tidsperiod för beräkning av studietakten	7
	Avbrott av kurser	7
	Studietakt vid studier utomlands	7
	Undantag från ordinarie beräkning av studietakten	7
4 kap.	Prövning av studieresultat	8
	Bestämmelser i lag	8
	Gemensamma bestämmelser	8
	<i>Tidsperioder som provas</i>	8
	<i>Vilka studieresultat medräknas vid prövningen</i>	10
	<i>Avrundning</i>	10
	Utbildning på grundskole- och gymnasienivå	10
	<i>Återkvalificering</i>	12
	Utbildning på eftergymnasial nivå	12
	<i>Krav på studieresultat för utbildningar i grupp 1</i>	13
	<i>Krav på studieresultat för utbildningar i grupp 2</i>	13
	<i>Krav på studieresultat för utbildningar i grupp 3</i>	13
	<i>Krav på studieresultat för studier utomlands</i>	13
	<i>Om kraven inte är uppfyllda</i>	14
	<i>Återkvalificering</i>	16
	<i>Kortare beviljningsperiod</i>	17

5 kap.	Längsta tid för rätt till studiemedel	17		<i>Musikinstrument</i>	24
	Bestämmelser i lag och förordning	17		<i>Dubbel bosättning</i>	25
	Utbildningsbakgrund	17		<i>Resor vid studier i Sverige eller i något annat nordiskt land</i>	26
	Färdighetsträning	17		<i>Resor vid studier i utlandet</i>	27
	Tidigare utbildning	17		<i>Resor vid insamling av material till avhandling eller uppsats vid studier i Sverige</i>	27
	<i>Grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning</i>	17		<i>Försäkring vid studier i utlandet</i>	28
	<i>Treårig gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning</i>	18		<i>Resor och logi vid studie- och praktikresa</i>	28
	Tid som inte inräknas	18		<i>Undervisningsavgifter</i>	28
				<i>Andra kostnader</i>	29
6 kap.	Det högre bidraget	19			
	Bestämmelser i lag och förordning	19			
	Förtur till fortsatt högre bidragsbelopp i en pågående utbildning	19	9 kap.	Beräkning av studiemedel	29
	<i>Studerande utan grundskoleutbildning</i>	19		Bestämmelser i lag och förordning	29
	<i>Studerande med grundskoleutbildning men inte treårig gymnasieutbildning</i>	19		Veckobelopp och fribelopp	29
	<i>Studerande med treårig gymnasieutbildning</i>	20		Avrundning	30
	<i>Studerande på högskolenivå</i>	21		Minskning av studiemedel på grund av inkomst	30
	Tidigare studier på högskolenivå	21		Lägsta belopp	30
	Det högre bidraget vid studier på högskolenivå	21	10 kap.	Inkomstprövning	30
	<i>Yrkestekniskt program</i>	21		Bestämmelser i lag och förordning	30
	<i>Specialpedagogisk utbildning/påbyggnadsutbildning</i>	21		Inkomstens fördelning på kalenderhalvår	31
	Studier som endast delvis ger rätt till det högre bidraget	21		Inkomst som inte beskattas i Sverige	31
			11 kap.	Studiemedel då uppehållet är bekostat av staten	31
7 kap.	Tillägglån	22			
	Bestämmelser i lag och förordning	22			
	Grundläggande villkor	22	12 kap.	Studiemedel för studier utomlands	32
	Inkomst före studiernas början	22		Bestämmelser i lag och förordning	32
	Inkomst av tjänst och näringsverksamhet	22		Grundläggande krav som måste vara uppfyllda	32
				<i>Antagning m.m.</i>	32
8 kap.	Merkostnadslån	23		<i>Folkbokföring vid studier utanför Norden</i>	32
	Bestämmelser i lag och förordning	23		<i>Grundläggande behörighet vid eftergymnasiala studier utanför Norden</i>	33
	Definitioner	23		Utbildningar som inte ger rätt till studiemedel	34
	Grundläggande villkor	23		Studiemedelsberättigande utbildning utanför Norden	34
	Lägsta belopp	24		<i>Bedömning av gymnasienivå respektive eftergymnasial nivå</i>	34
	Lånet kan minskas på grund av stipendium eller liknande	24			
	Merkostnader som lånet lämnas för	24			

	<i>Gymnasiala utbildningar vars motsvarighet finns i Sverige</i>	35	17 kap.	Återbetalning av inte önskat studiemedel	46
	<i>Godtagbar standard för gymnasial utbildning</i>	35			
	<i>Språkkurser på icke akademisk nivå</i>	35	18 kap.	Uppläggningsavgift	47
	<i>Utbildning inom hälso- och sjukvården</i>	36		Bestämmelser i lag och förordning	47
	<i>Trafikflygarutbildning</i>	37		Avgift per kalenderhalvår	47
	Undantag från krav på heltidsstudier	37		Ingen uppläggningsavgift	47
	Stöd från annat land	38			
	Studielån	38	19 kap.	Läroanstalters uppgiftsskyldighet	48
	Intyg om att en viss utbildning kan ge rätt till studiemedel	39		Bestämmelser i lag och förordning	48
	Utbytesprogram	39		Uppgifter om utbildningar	48
				Uppgifter inför och vid studiestarten	48
13 kap.	Studiemedel vid tillfällig vård av barn och vid närståendevård	39		Uppgifter under studietiden	48
	Bestämmelser i lag m.m.	39		Uppgifter om studieresultat	49
	Tillfällig vård av barn	39		Hur uppgifter lämnas	49
	Vård av närstående	40		Övergångsbestämmelser	49
				Bilaga 1	52
				Bilaga 2	53
14 kap.	Studerandes uppgiftsskyldighet	40			
	Bestämmelser i lag	40			
	Vad som ska anmälas	40			
	När anmälan ska göras	41			
15 kap.	Ansökan och beviljning	42			
	Bestämmelser i lag och förordning	42			
	Ansökan och ansökningsblanketter	42			
	Ansökan om tilläggs lån och merkostnadslån	42			
	Styrkande av uppgifter	42			
	Beviljning	42			
	Ändring av ansökan	42			
16 kap.	Utbetalning	43			
	Bestämmelser i lag och förordning	43			
	Månadsvis utbetalning m.m.	43			
	Den första utbetalningen	44			
	Studieförsäkrans m.m.	44			
	Antal veckor per utbetalning	45			
	Utbetalningssätt	46			
	Returnerad utbetalning	46			

Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel;

CSNFS 2001:1
Studiemedel

Utkom från trycket
den 28 maj 2001

beslutade den 27 oktober 2000.

Med stöd av 3 kap. 4-6, 11, 14, 17, 18, 19, 25, 33, 34, 36, 37 och 39 §§ samt 6 kap. 2, 7 och 10 §§ studiestödsförordningen (2000:655), meddelar Centrala studiestödsnämnden (CSN) följande föreskrifter och allmänna råd.

1 kap. Definitioner

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp. Det finns definitioner också i andra kapitel.

Prisbasbelopp	Det prisbasbelopp som fastställs enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.
Studieperiod	En tidsperiod, oftast en termin, som kurser eller paket av kurser pågår.
Studiestödsperiod	Den del av en studieperiod för vilken en studerande beviljas studiemedel. Uttrycks i ett antal kalenderveckor.
Beviljningsperiod	Tidsperioden från och med den första till och med den sista kalendervecka som studiemedel beviljas för i ett och samma beslut.

Studieomfattning	Studiernas omfattning uttryckt i poäng, gymnasiepoäng, studiestöds-poäng eller heltidsveckor.
Studietakt	Studieomfattning i förhållande till studieperiodens längd uttryckt i studier på heltid, minst 75 procent av heltid och minst 50 procent av heltid.
Tilläggs lån	Tilläggs lån enligt 3 kap. 14 § studiestöds lagen (1999:1395).
Merkostnads lån	Tilläggs lån enligt 3 kap 15 § studiestöds lagen (1999:1395).
Eftergymnasial utbildning	Utbildning som är förtecknad i avdelning B i studiestöds förordningen (2000:655), såvitt avser utbildningar i Sverige.

2 kap. Tid för vilken studiemedel kan lämnas

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om tid för vilken studiemedel kan lämnas finns i 3 kap. 5 § studiestöds lagen (1999:1395), samt i 3 kap. 4 § studiestöds förordningen (2000:655).

Veckor med studiemedel

Till 3 kap. 4 § första stycket studiestöds förordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Studiemedel kan i de fall som avses i 3 kap. 4 § första stycket studiestöds förordningen (2000:655) beviljas för samtliga veckor som den studerande bedriver studier, om poängantalet är minst lika stort som antalet veckor.

I de fall antalet veckor i studieperioden är fler än poängantalet motsvarar, beviljas normalt studiemedel för en lägre studietakt under hela studieperioden. Studiemedel kan dock beviljas för en hö-

gre studietakt i enlighet med antalet högskolepoäng även om studietiden är något längre än det antal veckor högskolepoängen motsvarar. Om veckoantalet överstiger antalet poäng med högst tio procent kan studiemedel beviljas för en högre studietakt under kortare tid. T.ex. berättigar studier om 20 poäng under 22 veckor till studiemedel på heltid i 20 veckor. Studier om 20 poäng under 23 veckor är dock att anse som studier på deltid 75 procent. Likaså berättigar t.ex. studier om tio poäng under 22 veckor till deltidstudiemedel, 50 procent, i 20 veckor.

2 § Om studierna i en studieperiod avslutas tidigast på fredagen den sista veckan i studieperioden, ska studietiden anses omfatta hela den sista kalenderveckan.

3 § Om studiemedel kan lämnas för ytterligare en vecka enligt bestämmelserna i 3 kap. 4 § andra stycket studiestöds förordningen (2000:655), lämnas studiemedlen för den första av de båda kalenderveckorna.

3 kap. Studietakt

Bestämmelser i lag och förordning m.m.

1 § Bestämmelser om studietakt finns i 3 kap. 5 § och 11-13 §§ studiestöds lagen (1999:1395), samt i 3 kap. 4 och 6 §§ studiestöds förordningen (2000:655). Bestämmelser om vad som anses utgöra studier på hel- respektive deltid framgår i flera fall av andra lagar och förordningar. I de fall där studieomfattningen redan är definierad ska denna ställas i förhållande till studietidens längd på det sätt som anges i 6-7 §§.

Om studiernas omfattning inte är reglerad

2 § För utbildningsformer där det inte är reglerat vad som är att anse som studier på hel- respektive deltid ska läroanstalten meddela studietakten till CSN.

Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå

3 § För kurser, inklusive orienteringskurser, inom grundläggande vuxenutbildning ska studiernas omfattning beräknas i studiestöds-poäng för studier på grundskolenivå på det sätt som anges i 4 §. En

veckas studier på heltid motsvarar 20 studiestödspoäng för studier på grundskolenivå.

4 § Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå beräknas enligt följande.

A. Grundläggande färdigheter i läsning, skrivning och räkning

Vid utbildning som avser att ge grundläggande färdigheter i läsning och skrivning (första delen av ämnet svenska respektive ämnet svenska som andraspråk) samt räkning (första delen av ämnet matematik) för studerande med ingen eller mycket kort skolutbildning, beräknas studiestödspoäng för studier på grundskolenivå enligt följande;

Med klocktimmar avses hela timmar om 60 minuter.

Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå i förhållande till schemalagd undervisningstid (klocktimmar) per vecka vid utbildning som avser att ge grundläggande färdigheter i läsning, skrivning och räkning

Klocktimmar/vecka	Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå per period om en vecka
1	1
2	2
3	3
4	4
5	6
6	7
7	8
8	9
9	10
10	11
11	12
12	13
13	14
14	16
15	16
16	18
17	19
≥18	20

B. Grundläggande vuxenutbildning exklusive utbildning som angetts under A

Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå för kurser i grundläggande vuxenutbildning, exklusive första delen av kurserna i svenska, svenska som andraspråk och matematik

Kurs	Studiestödspoäng för studier på grundskolenivå
Svenska (exklusive första delen)	560
Svenska som andraspråk (exklusive första delen)	560
Engelska	408
Matematik (exklusive första delen)	476
Samhällskunskap	92
Religionskunskap	60
Historia	60
Geografi	60
Fysik	92
Kemi	60
Biologi	104
Totalt	1972

Studiestödspoäng för orienteringskurser på gymnasienivå och för påbyggnadsutbildning

5 § För orienteringskurser inom gymnasial vuxenutbildning ska studiernas omfattning beräknas i studiestödspoäng för orienteringskurs, vilka motsvarar de gymnasiepoäng som finns definierade i förordningen (1992:403) om kommunal vuxenutbildning. En veckas studier på heltid utgör 20 studiestödspoäng.

För påbyggnadsutbildning inom kommunal vuxenutbildning ska studiernas omfattning beräknas i studiestödspoäng för påbyggnadsutbildning enligt samma beräkningssätt som anges i första stycket.

6 § Studietakten bestäms genom att studieomfattningen under en hel studieperiod ställs i relation till antalet veckor under samma tidsperiod. Om studier samtidigt bedrivs vid olika läroanstalter (*parallella studier*), görs beräkningen av studietakten i förhållande till den totala studieperiodens längd.

7 § Om studierna bedrivs med olika takt under skilda delar av en studieperiod, lämnas studiemedel utifrån den genomsnittliga studietakten. Studiemedel kan dock lämnas för olika studietakt under skilda delar av en studieperiod om

1. den studerande begär det, och
2. det rör sig om klart avgränsningsbara utbildningsavsnitt med olika studietakt.

Avbrott av kurser

8 § Om en studerande avbryter studierna i en kurs lämnas studiemedel för tiden efter avbrottet med hänsyn till den för övriga kurser genomsnittliga studietakten för hela studieperioden.

Studietakt vid studier utomlands

9 § En studerande anses bedriva heltidsstudier om studietakten bedöms som heltidsstudier i studielandet.

För att en språkkurs ska anses utgöra heltidsstudier ska kursen omfatta minst 20 timmar lärarledd undervisning per vecka. Om kursen anordnas vid ett universitet kan ett något lägre timantal accepteras om det finns särskilda skäl.

Undantag från ordinarie beräkning av studietakten

10 § Om det finns särskilda skäl kan studiemedel lämnas för respektive deltidstudier även om en studerande inte når upp till de poängtal eller motsvarande som krävs för respektive studietakt.

Till 10 § meddelar CSN följande allmänna råd.

Som särskilda skäl bör räknas syn- eller hörselskada eller annat gravt funktionshinder som medför att en studerande inte har möj-

lighet att uppnå fastställda poänggränser trots att hela, tre fjärdedelar eller halva arbetstiden ägnas åt studierna. Detsamma bör gälla en studerande som på grund av dyslexi eller annan jämförbar orsak behöver en långsammare studietakt. Behovet av en långsammare studietakt bör kunna styrkas.

För att de särskilda skälen ska kunna beaktas bör den studerande ägna hela sin arbetstid (vid heltid 40 timmar per vecka) åt studier.

För att studiemedel ska kunna lämnas för heltidsstudier, bör studietakten uppgå till minst 75 procent av heltid. För att studiemedel ska kunna lämnas för 75 procent av heltidsstudier, bör studietakten uppgå till minst 50 procent av heltid och för att studiemedel ska kunna lämnas för 50 procent av heltidsstudier, bör studietakten uppgå till minst 25 procent av heltid.

4 kap. Prövning av studieresultat

Bestämmelser i lag

1 § Bestämmelser om rätt till studiemedel med hänsyn till tidigare studieresultat finns i 3 kap. 7 § studiestödslagen (1999:1395).

Gemensamma bestämmelser

Tidsperioder som prövas

2 § Vid prövning av om studiemedel kan lämnas ska i första hand studieresultatet från den studerandes senaste beviljningsperiod prövas. Med senaste beviljningsperiod menas den period där den kalendermässigt senaste veckan finns för vilken studiemedel lämnats. Om studieresultatet från en eller flera av den studerandes beviljningsperioder närmast dessförinnan eller inom den senaste beviljningsperioden inte har prövats, ska även studieresultatet från dessa perioder tas med vid prövningen.

Kravet på studieresultat fastställs utifrån det antal veckor som studier har bedrivits med studiestöd.

Om en studerande under en studiestödsperiod under en eller flera hela veckor, beräknade enligt 3 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655) och 2 kap. 2 § dessa föreskrifter, har fått studiemedel under sjukdom enligt bestämmelserna i 3 kap. 26 – 32 §§ studiestödsförordningen, bör han eller hon inte anses ha bedrivit studier med studiemedel under dessa veckor. Detsamma bör gälla veckor då en studerande fått studiemedel vid tillfällig vård av barn eller vid vård av närstående enligt 13 kap.

3 § Om den studerande ansöker om studiemedel för att läsa på eftergymnasial nivå ska studieresultaten från den senaste beviljningsperioden på både eftergymnasial nivå respektive grundskole- eller gymnasienivå ligga till grund för prövningen om han eller hon

1. under den senaste beviljningsperioden för studier på eftergymnasial nivå inte uppnått kravet på studieresultat för att få fortsatt studiemedel, och
2. därefter studerat på grundskole- eller gymnasienivå.

4 § Om den senaste beviljningsperioden är tolv veckor eller kortare och studieresultaten från denna period inte är tillräckliga för att fortsatt studiemedel ska kunna lämnas, ska den och den närmast föregående beviljningsperioden prövas tillsammans.

5 § Studieresultaten anses prövade redan i samband med den tidigare beviljningen om

1. ett beslut om studiemedel ska ändras på så sätt att studiemedel lämnas under ytterligare högst fem veckor, eller
  2. en ansökan om studiemedel avser sommarstudier och den studerande fått studiemedel under direkt föregående studieperiod.
- Första punkten gäller dock inte vid byte av läroanstalt eller utbildning.

Med sommarstudier avses studier under högst tre månader. I Sverige ska studierna bedrivas under perioden juni-augusti och i utlandet utanför den studerandes ordinarie läsår eller ordinarie studieplan.

Med direkt föregående studieperiod menas att den föregående beviljningsperioden bör ha avslutats högst två månader före sommarstudiernas start.

Vilka studieresultat medräknas vid prövningen

6 § Vid ansökan om studiemedel för en ny studieperiod får studieresultat som en studerande uppnår senast fyra veckor in på denna period läggas till studieresultaten för den senaste beviljningsperioden. Dessa studieresultat får då inte medräknas när studieresultaten från denna nya beviljningsperiod senare ska prövas.

Avrundning

7 § Kravet på studieresultat avrundas till närmast lägre heltal.

Utbildning på grundskole- och gymnasienivå

8 § Den som studerar vid kommunal eller statlig vuxenutbildning har rätt till studiemedel om han eller hon har uppnått följande studieresultat under beviljningsperioden.

Heltidsstuderande	20 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng per vecka med studiemedel.
Deltidsstuderande 75%	15 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng per vecka med studiemedel.
Deltidsstuderande 50%	10 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng per vecka med studiemedel.

Även om dessa krav inte har uppfyllts kan fortsatta studiemedel ändå lämnas om den studerande ligger efter med en eller flera kurser som motsvarar högst 200 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng under den totala studietiden och har uppnått minst följande studieresultat under beviljningsperioden.

Heltidsstuderande	10 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng per vecka med studiemedel.
Deltidsstuderande 75 %	7,5 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng per vecka med studiemedel.
Deltidsstuderande 50 %	5 gymnasiepoäng eller studiestöds-poäng per vecka med studiemedel.

9 § Den som studerar vid övriga utbildningar under avdelning A i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655), samt den som studerar vid gymnasial utbildning utomlands, måste uppnå studieresultat i den takt som utbildningsplanen föreskriver för att ha rätt till fortsatta studiemedel.

10 § Om en studerande inte uppfyller kraven i 8-9 §§ kan fortsatta studiemedel lämnas om den studerande ändå kan anses ha bedrivit sina studier i normal takt eller om förhållanden av personlig natur kan anses ha inverkat på studieresultaten.

Till 10 § meddelar CSN följande allmänna råd

Studiernas uppläggning

Om en studerande med hänsyn till studiernas uppläggning inte kan redovisa tillräckliga studieresultat kan detta i vissa fall accepteras. Detta gäller till exempel om kurser löper över längre tid och det på grund av detta inte går att redovisa några studieresultat för den aktuella beviljningsperioden.

Avbrutna studier

Om en studerande avbryter en eller flera kurser och avbrotten medför att kraven på studieresultat inte uppfylls, finns möjlighet att i vissa fall ta hänsyn till studieprestationerna i de avbrutna kurserna. Läroanstalten bör i dessa fall kunna intyga att studierna bedrivits med viss framgång under tiden fram till avbrottet.

Ansökan

En studerande som ansöker om studiemedel för en studieperiod istället för två eller fler, ska inte hamna i ett sämre läge än en person med samma studieresultat som ansökt om studiemedel för två eller fler studieperioder. Bedömning får i dessa fall ske mot de studieperioder bakåt i tiden som beviljningen kunnat omfatta (sammanlagd tid högst ett år).

Förhållanden av personlig natur

En bedömning av om förhållanden av personlig natur kan antas ha inverkat på studieresultaten ska i grunden vara generös och

syfta till att en studerande med goda förutsättningar för studier inte ska slås ut från utbildningen.

Som förhållanden av personlig natur bör räknas egen sjukdom, nära anhörigs sjukdom, dödsfall i familjen, vård av sjukt barn, vård av närstående, barnpassningssvårigheter och andra liknande situationer som den studerande inte kunnat råda över.

Om studieresultaten varit goda före den tid då studiehindren var aktuella, tyder detta på att förseningen i studierna har orsakats av de omständigheter som den studerande hänvisat till. Om den studerandes skäl accepteras bör studiemedel kunna lämnas även om kraven på studieresultat inte är helt uppfyllda. Studiehindren bör dock i huvudsak ha övervunnits för att studiemedel ska kunna lämnas.

Hänsyn kan också tas till om den studerande har ett funktionshinder som påtagligt medför att studierna fördröjs eller om den studerande inte kan tillgodogöra sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt trots verklig ansträngning. Vid bedömningen av om den studerande inte kunnat tillgodogöra sig undervisningen trots verklig ansträngning tas stor hänsyn till skolans bedömning.

De angivna skälen bör kunna styrkas, exempelvis med läkarintyg om det gäller funktionshinder och egen eller andras sjukdom.

Återkvalificering

11 § En studerande har åter rätt till studiemedel från och med veckan efter den kalendervecka då kravet på studieresultat enligt 8-9 §§ är uppnått. Om den studerande byter utbildningsform kan även återkvalificering ske genom att den studerande redovisar godkända studieresultat från en studieperiod på den nya utbildningen. Studiemedel kan även då beviljas från och med veckan efter den vecka då det godkända studieresultatet uppnåddes.

Utbildning på eftergymnasial nivå

12 § Vid prövning av tidigare studieresultat vid studier i Sverige delas utbildningarna in i tre grupper. Indelningen framgår av bilaga 1 till denna föreskrift.

13 § När kraven enligt 14-17 §§ fastställs ska veckor med studiemedel för deltidsstudier räknas om till veckor med studiemedel för heltidsstudier (heltidsveckor).

Krav på studieresultat för utbildningar i grupp 1

14 § En studerande har rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon under den senaste beviljningsperioden i genomsnitt har uppnått 0,625 poäng per heltidsvecka under de första 40 heltidsveckorna med studiestöd för eftergymnasiala studier och 0,75 poäng per heltidsvecka under följande veckor.

15 § En studerande som inte uppfyller kraven i 14 § har ändå rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon har uppnått 0,5 poäng per heltidsvecka under den senaste beviljningsperioden och i genomsnitt 0,75 poäng per heltidsvecka under samtliga veckor med studiestöd.

16 § En forskarstuderande har rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon uppnår studieresultat som tyder på att den totala studietiden blir förlängd med högst 25 procent i förhållande till studieplanen.

Krav på studieresultat för utbildningar i grupp 2

17 § En studerande har rätt till studiemedel om han eller hon har klarat en poäng per heltidsvecka med studiemedel. En studerande har också rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon ligger efter med högst tio poäng under hela utbildningstiden.

Krav på studieresultat för utbildningar i grupp 3

18 § En studerande som uppnår studieresultat i den takt som utbildningsplanen föreskriver har rätt till fortsatta studiemedel. Mindre och tillfälliga förseningar kan dock godtas.

Krav på studieresultat för studier utomlands

19 § En studerande som har läst en språkkurs utomlands har rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon har fått ett examensbevis eller motsvarande där det framgår att han eller hon är godkänd på kursen.

20 § Om inte annat följer av 22 § har den som studerar på en poängsatt utbildning utomlands, rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon i genomsnitt har klarat 62,5 procent av vad som krävs för heltid under de 40 första veckorna med studiestöd och 75 procent av vad som krävs för heltid under följande veckor.

21 § En studerande vid annan utbildning utomlands än de som avses i 20 §, har rätt till fortsatta studiemedel om han eller hon har uppnått studieresultat i den takt som studieplanen föreskriver. Mindre och tillfälliga förseningar kan accepteras.

22 § CSN kan besluta att en prövning av studieresultatet ska göras på ett annat sätt än enligt 20-21 §§ för studier i ett visst land eller för en viss utbildning på grund av specifika förhållanden som råder i landet eller som gäller för en viss utbildning.

Om kraven inte är uppfyllda

23 § Om en studerande inte uppfyller kraven i 14-22 §§ kan fortsatta studiemedel lämnas om det ändå kan anses sannolikt att han eller hon kommer att slutföra sina återstående studier inom normal tid eller om förhållanden av personlig natur kan antas ha inverkat på studieresultatet.

Till 23 § meddelar CSN följande allmänna råd

Studiernas uppläggning

Om en studerande med hänsyn till studiernas uppläggning inte kan redovisa tillräckliga studieresultat kan detta i vissa fall accepteras. Detta gäller till exempel om kurser löper över längre tid och det på grund av detta varit svårt att redovisa tillräckliga studieresultat.

Ansökan

En studerande som ansöker om studiemedel för en studieperiod istället för två eller fler, ska inte hamna i ett sämre läge än en person med samma studieresultat som ansökt om studiemedel för två eller fler studieperioder. Bedömning får i dessa fall ske mot de studieperioder bakåt i tiden som beviljningen kunnat omfatta (sammanslagd tid högst ett år).

Studieresultat under den studieperiod som ansökan avser

Studieresultat som klaras inom tio veckor från studieperiodens början under den period som ansökan avser bör kunna beaktas i prövningen för hela den sökta perioden om resultatet tyder på att

studierna kan avslutas inom normal tid. Den studerande bör då dels ha klarat lika många poäng som saknades upp till gällande krav under den föregående beviljningsperioden, och dels ha klarat gällande krav under innevarande period.

Kurser på C- och D-nivå

Studietiden på kurser på C- och D-nivå förlängs ibland därför att uppsatsarbetet blir omfattande och tidskrävande. Mindre avsteg från kraven på studieresultat bör kunna göras om den totala studiebildens är god.

Byte av utbildning vid felval

Om en studerande på grund av felval byter utbildning kan det vara befogat att acceptera ett lägre krav på studieresultat. En förutsättning är att resultaten i den nya utbildningen kan förväntas bli goda samt att den studerande på ett tidigt stadium insett sitt felval.

Nystart

Om en studerande som tidigare inte uppfyllt kraven på studieresultat på nytt söker studiemedel efter ett längre studieavbrott, kan det i vissa fall vara motiverat att bevilja studiemedel trots de tidigare otillräckliga studieresultaten. Resultaten bör ligga till grund för bedömningen av den studerandes möjligheter att slutföra studierna i normal tid, men studieresultat som ligger längre tillbaka i tiden än tre år bör kunna tillmätas mindre vikt.

Tidigare studier på eftergymnasial nivå och gymnasienivå

Om en studerande som inte uppfyllt kraven på studieresultat för eftergymnasiala studier därefter har studerat på gymnasienivå med framgång kan det i vissa fall vara motiverat med en mer liberal bedömning av de tidigare studieresultaten på eftergymnasial nivå. Detta kan vara fallet om studieprognosen nu bedöms vara god på grund av de genomförda gymnasiestudierna.

Kårarbete och studentfackligt arbete

Vid bedömningen av tidigare studieresultat bör viss hänsyn kunna tas till att en studerande varit engagerad i kårarbete eller studerandefackligt arbete. Hänsyn bör emellertid endast tas till ar-

bete inom sådan förening som avses i förordningen (1983:18) om studerande-kårer, nationer och studentföreningar vid universitet och högskolor. Det bör röra sig om uppdrag av mera seriös karaktär. Av intyg bör framgå såväl arbetets karaktär som omfattning.

Den tid under vilken viss hänsyn kan tas till kårarbete eller studerandefackligt arbete bör som regel inte vara längre än ett år. Om det finns speciella omständigheter, till exempel att en studerande är engagerad i ett pågående utredningsarbete inom kåren, bör ytterligare någon tid kunna accepteras.

Förhållanden av personlig natur

Som förhållanden av personlig natur bör räknas egen sjukdom, nära anhörigs sjukdom, dödsfall i familjen, vård av sjukt barn, vård av närstående, barnpassningssvårigheter och andra liknande situationer som den studerande inte kunnat råda över.

Om studieresultaten var goda före den tid då studiehindren var aktuella, tyder detta på att förseningen i studierna har orsakats av de omständigheter som den studerande hänvisat till. Om den studerandes skäl accepteras bör studiemedel kunna lämnas även om kraven på studieresultat inte är helt uppfyllda. De svårigheter som legat till grund för den studerandes otillräckliga studieresultat bör dock i huvudsak ha övervunnits för att studiemedel ska kunna lämnas. Prognosen för att de fortsatta studierna ska kunna avslutas inom normal tid bör vara god.

Hänsyn kan också tas till om den studerande har ett funktionshinder som påtagligt medför att studierna fördröjs. Prognosen måste emellertid tyda på att studierna kommer att kunna fullföljas.

De angivna skälen bör kunna styrkas, exempelvis med läkarintyg om det gäller funktionshinder och egen eller annans sjukdom.

Återkvalificering

24 § En studerande har åter rätt till studiemedel från och med veckan efter den kalendervecka då kravet på studieresultat enligt 14-23 §§ är uppnått. Om den studerande byter utbildningsform kan även återkvalificering ske genom att den studerande redovisar godkända studieresultat från en studieperiod på den nya utbildningen. Studiemedel kan även då beviljas från och med veckan efter den vecka då det godkända studieresultatet uppnåddes.

25 § Om det är osäkert om den studerande kommer att kunna slutföra studierna inom normal tid kan studiemedel i vissa fall lämnas för en kortare tid än ansökan om studiemedel avser.

5 kap. Längsta tid för rätt till studiemedel

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om längsta tid för rätt till studiemedel vid studier på grundskolenivå, gymnasienivå respektive eftergymnasial nivå finns i 3 kap 8-10 §§ studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 6 och 7 §§ i studiestödsförordningen (2000:655).

Till nämnda bestämmelser meddelar CSN följande allmänna råd.

Utbildningsbakgrund

Den längsta tid under vilken en studerande har rätt till studiemedel för studier på grundskole- respektive gymnasienivå bör bestämmas med hänsyn till den studerandes utbildningsbakgrund då han eller hon första gången ansöker om studiemedel på respektive utbildningsnivå.

Färdighetsträning

Med färdighetsträning bör avses utbildning på en nivå som motsvarar årskurs sex eller lägre i grundskolan.

Tidigare utbildning

Grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning

Med grundskoleutbildning bör avses sådan utbildning som ger rätt till slutbetyg från en nioårig utbildning vid grundskola.

Med grundskoleutbildning bör jämföras annan utbildning som avslutats efter 1970 och som gett motsvarande kompetens genom

1. avgångsbetyg från enhets- och försöksskolans 9-åriga linjer,
2. rätt till slutbetyg från grundläggande vuxenutbildning,

3. studieomdöme på allmän kurs vid folkhögskola i motsvarande kärnämnen som ingår i ett slutbetyg från grundläggande vuxenutbildning,

4. utbildning om minst 9 år i ett annat nordiskt land,

5. utbildning om minst 10 år på heltid efter sex års ålder i ett annat land utanför Norden, eller

6. andra kombinationer av utbildningar som kan anses motsvara slutbetyg från grundläggande vuxenutbildning.

En studerande som inte har utbildning enligt ovan, bör anses helt sakna grundskoleutbildning. Detsamma bör gälla för en studerande som enbart har grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning från tiden före 1971.

Treårig gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning

Med treårig gymnasieutbildning bör avses en treårig utbildning på gymnasieskolans nationella eller specialutformade program som avslutats med ett slutbetyg.

Med treårig gymnasieutbildning bör jämföras annan utbildning som motsvarar minst tre års studier på gymnasienivå och som ger grundläggande behörighet till grundläggande högskoleutbildning. Ett års tidigare studier på eftergymnasial nivå bör jämföras med ett års studier på gymnasienivå.

Med tre års studier bör avses studier som sammanlagt motsvarar tre år på heltid.

Tid som inte inräknas

Om en studerande under en studiestödperiod under en eller flera hela veckor, beräknade enligt 3 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655) och 2 kap. 2 § dessa föreskrifter, har fått studiemedel under sjukdom enligt bestämmelserna i 3 kap. 26-32 §§ studiestödsförordningen (2000:655), bör han eller hon inte anses ha bedrivit studier under dessa veckor. Dessa veckor bör därför inte räknas in i de tider som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ studiestödslagen (1999:1395). Detsamma bör gälla för veckor då en studerande har fått studiemedel vid tillfällig vård av barn eller vid närståendevård enligt 13 kap. denna författning.

Tiden bör heller inte räknas för en studerande som

1. betalat tillbaka studiemedel enligt bestämmelserna i 6 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) i den ordning som föreskrivs i 17 kap. denna författning,

2. betalat tillbaka studiemedel som lämnats för samma tid som den studerande tagit emot andra förmåner enligt 3 kap. 25 § studiestödslagen (1999:1395),
3. fått beslut om återkrav av studiemedel enligt 5 kap. 1 eller 2 §§ studiestödslagen (1999:1395) på grund av studieavbrott eller minskad studieomfattning.

6 kap. Det högre bidraget

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om ett högre bidragsbelopp än vad som följer av 3 kap. 12 § studiestödslagen (1999:1395) och om förtur till det högre bidraget finns i 3 kap. 13 § studiestödslagen (1999:1395) samt i 3 kap. 9 och 10 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Förtur till fortsatt högre bidragsbelopp i en pågående utbildning

2 § Med att fortsätta en viss utbildning menas fortsatta studier på respektive grundskole- eller gymnasienivå eller byten mellan nivåerna i enlighet med 3-7 §§.

Studerande utan grundskoleutbildning

3 § En studerande som saknar slutbetyg eller motsvarande från grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som har studerat på grundskolenivå med det högre bidraget har förtur till det högre bidraget för fortsatta studier på grundskole- eller gymnasienivå tills han eller hon har rätt till slutbetyg eller motsvarande.

En studerande som saknar slutbetyg eller motsvarande från grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som har studerat på gymnasienivå med det högre bidraget har förtur till det högre bidraget för fortsatta studier på grundskolenivå tills han eller hon har rätt till slutbetyg eller motsvarande.

Studerande med grundskoleutbildning men inte treårig gymnasieutbildning

4 § En studerande som saknar slutbetyg eller motsvarande från gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning och som har studerat på grundskolenivå med det högre bidraget har förtur till det högre beloppet vid fortsatta studier på gymnasienivå tills han eller hon har rätt till slutbetyg eller motsvarande.

En studerande som saknar slutbetyg eller motsvarande från gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning och som har studerat på gymnasienivå med det högre bidraget har förtur till det högre beloppet vid fortsatta studier på gymnasienivå tills han eller hon har rätt till slutbetyg eller motsvarande.

5 § En studerande som har slutbetyg eller motsvarande från grundskoleutbildning eller motsvarande utbildning och som har bedrivit repetitions- eller kompletteringsstudier på grundskolenivå med det högre bidraget har förtur till det högre bidraget för fortsatta repetitions- eller kompletteringsstudier på grundskolenivå.

Studerande med treårig gymnasieutbildning

6 § En studerande som har slutbetyg eller motsvarande från gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning och som har bedrivit repetitions- eller kompletteringsstudier på gymnasienivå med det högre bidraget har förtur till det högre bidraget för fortsatta repetitions- eller kompletteringsstudier på gymnasienivå.

7 § En studerande som har slutbetyg eller motsvarande från gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning och som har bedrivit repetitions- eller kompletteringsstudier på grundskolenivå med det högre bidraget har förtur till det högre bidraget för fortsatta repetitions- eller kompletteringsstudier på grundskolenivå.

Till 3-7 §§ meddelar CSN följande allmänna råd

Vad som avses med slutbetyg eller motsvarande från grundskoleutbildning, gymnasieutbildning eller motsvarande utbildning anges i 5 kap. i denna författning.

8 § En studerande har förtur till det högre beloppet för fortsatta studier i en sådan utbildning på högskolenivå som anges i 3 kap. 10 § studiestödsförordningen (2000:655).

Till 3 kap. 9 och 10 §§ studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd.

Tidigare studier på högskolenivå

Med högskolestudier om minst 80 poäng enligt 3 kap. 9 § studiestödsförordningen (2000:655) bör jämföras utländska utbildningar på högskolenivå. Ett års utländska studier på högskolenivå bör anses motsvara 40 poäng.

Det högre bidraget vid studier på högskolenivå

Yrkestekniskt program

En studerande på ett yrkestekniskt utbildningsprogram som omfattar mer än 60 poäng bör ha rätt till det högre bidraget. Bidraget lämnas dock inte för tid utöver 60 poäng.

Specialpedagogisk utbildning/påbyggnadsutbildning

Både studier på utbildningsprogram och fristående kurser bör ge rätt till det högre bidraget men endast under förutsättning att den studerande har rätt att ta ut specialpedagogexamen efter genomförda studier. För studier på fristående kurser ska den examinerande läroanstalten intyga att kurserna kan ingå i sådan examen.

Den studerande kan inte få det högre bidraget för kurser som motsvarar fler poäng än vad som framgår av examenskraven.

Med specialpedagogisk påbyggnadsutbildning menas kurser där det särskilda behörighetskravet är specialpedagogexamen eller motsvarande.

Studier som endast delvis ger rätt till det högre bidraget

En studerande som dels bedriver studier som ger rätt till det högre bidraget, dels bedriver andra studier, som inte ger rätt till det

högre bidraget, bör ha rätt till det högre bidraget för de förstnämnda studierna om studietakten för dessa är minst 50 procent av heltid.

7 kap. Tillägglån

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om tillägglån finns i 3 kap. 14 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 12 § studiestödsförordningen (2000:655).

Grundläggande villkor

2 § En förutsättning för att tillägglån ska lämnas är att den studerande har studielån för de kalenderveckor som tillägglånet avser.

Inkomst före studiernas början

3 § Bedömningen av om en studerande har haft den inkomst som krävs enligt 3 kap. 12 § studiestödsförordningen (2000:655) ska avse en tidsperiod på tolv kalendermånader närmast före den kalendermånad då studierna påbörjas.

Om den studerande gjort ett studieuppehåll på minst ett år anses studierna ha påbörjats efter detta studieuppehåll. Om det finns särskilda skäl bortses från studieuppehållet.

Till 3 § meddelar CSN följande allmänna råd

Som särskilda skäl för att bortse från ett studieuppehåll bör kunna räknas att studieuppehållet berott på vård av barn eller på sjukdom eller någon annan omständighet som den studerande inte kunnat råda över.

Inkomst av tjänst och näringsverksamhet

4 § Beräkning av inkomst av tjänst och näringsverksamhet ska göras enligt reglerna i kommunalskattelagen (1928:370) för inkomst fram till och med år 2000, och för tid därefter enligt inkomstskattelagen (1999:1229). Det som i dessa lagar sägs om beskattningsår ska i stället avse den tolv månadersperiod som avses i 3 §.

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om merkostnadslån finns i 3 kap. 15 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 13 § studiestödsförordningen (2000:655).

Definitioner

2 § Med *hemort* avses den ort där den församling finns som den studerande är folkbokförd i. Med *studieort* avses den ort där utbildningen eller undervisningen är förlagd.

3 § Med *avgiftsfri utbildning* avses utbildningar vid läroanstalter som enligt lag eller förordning inte får ta ut avgifter för själva utbildningen eller undervisningen.

Grundläggande villkor

4 § Merkostnadslån för kostnader enligt 7, 8 och 12-15 §§ kan lämnas till en studerande under förutsättning att

1. studiebidrag lämnas under hela studieperioden, och
2. rätt till studielån föreligger.

Om det finns särskilda skäl kan merkostnadslån lämnas även om förutsättningen i punkten 1 inte är uppfylld.

Merkostnadslån för undervisningsavgifter enligt 16 § kan lämnas till en studerande under förutsättning att

1. studiebidrag lämnas för de veckor som merkostnadslånet avser, och
2. rätt till studielån föreligger.

Merkostnadslån för dubbel bosättning och resekostnader enligt 9-11 §§ kan lämnas till en studerande under förutsättning att studiebidrag och studielån lämnas för de veckor som merkostnadslånet avser.

Merkostnadslån för andra kostnader enligt 17 § kan lämnas till en studerande under förutsättning att villkoren i första och andra stycket eller fjärde stycket är uppfyllda.

5 § En studerande kan inte få något merkostnadslån om det belopp som han eller hon har rätt till understiger 0,55 procent av prisbasbeloppet per kalenderhalvår.

Lånet kan minskas på grund av stipendium eller liknande

6 § En studerande som har fått ett stipendium eller liknande för att betala kostnader som ett merkostnadslån avser, har inte rätt till merkostnadslån för samma kostnader.

Om summan av stipendiet och det merkostnadslån som maximalt kan lämnas överstiger de totala kostnaderna, minskas lånet med det överstigande beloppet.

Merkostnader som lånet lämnas för**Musikinstrument**

7 § Merkostnadslån kan i vissa fall lämnas för köp av ett musikinstrument. Förutom att studierna ska bedrivas vid någon av de utbildningar som anges i 3 kap. 13 § studiestödsförordningen (2000:655) krävs det att

1. den studerande befinner sig i utbildningens första hälft på en utbildning som omfattar minst 120 poäng, och
2. att läroanstalten styrker att instrumentet är nödvändigt för genomförandet av utbildningen.

Om den studerande sedan tidigare äger ett instrument kan lån även lämnas för

1. reparation eller uppgradering av det instrumentet, eller
2. köp av ett instrument av bättre kvalitet.

Lån kan lämnas med högst det belopp som anges för instrument i bilaga 2 till denna författning. Vid köp av ett instrument av bättre kvalitet kan dock lån inte lämnas med ett högre belopp än mellanskillnaden av värdet för det gamla instrumentet och kostnaden för det nya instrumentet. Kvitto på utgiften ska lämnas till CSN inom en månad efter det att lånet betalats ut. I annat fall kan beloppet återkrävas.

8 § Med ett instrument i 7 § jämsätts köp, reparation eller uppgradering av flera instrument inom en instrumenttyp.

Till 7 och 8 §§ meddelar CSN följande allmänna råd

Värderingen av det gamla instrumentet bör göras av högskolan.

Dubbel bosättning

9 § En studerande i Sverige eller i något annat nordiskt land eller inom ramen för ett utbytesprogram kan i vissa fall få merkostnads-lån för dubbel bosättning, om den studerande, förutom en bostad på hemorten i Sverige, även har behov av en bostad på studieorten.

För att få merkostnads-lån krävs att den studerande

1. har vårdnaden om barn under 18 år, eller
2. stadigvarande bor med eget, makes eller makas eller sambos barn, som är

a) under 18 år, eller

b) i åldern 18-20 år och går i grundskolan, gymnasieskolan eller annan jämförlig grundutbildning på hemorten.

Lån kan lämnas med högst 1,26 procent av prisbasbeloppet per kalendervecka.

10 § En studerande som enligt kursplan läser på distans i Sverige kan få lån för enstaka övernattnings på studieorten om förutsättningarna i 9 § första stycket är uppfyllda.

Lån kan lämnas med högst 300 kronor per övernattnings, dock med högst 1,26 procent av prisbasbeloppet per kalendervecka, i genomsnitt under studiestödsperioden.

Till 9 och 10 §§ meddelar CSN följande allmänna råd

Lån för dubbel bosättning bör lämnas bara om avståndet mellan hemorten och studieorten är så långt att det får anses nödvändigt att den studerande även har en bostad på studieorten. Den totala restiden bör vara minst två timmar per dag med allmänna kommunikationer. Hänsyn bör dock tas till om en resa med allmänna kommunikationer mellan hemorten och studieorten måste starta orimligt tidigt eller avslutas orimligt sent.

11 § En studerande som inte bor på studieorten kan få merkostnads-lån för resor mellan hemmet och läroanstalten om han eller hon

1. är bosatt i och studerar i Sverige, eller
2. är bosatt i Sverige och studerar i ett annat nordiskt land.

För att lån ska kunna lämnas för kostnader för lokala resor på hemorten och studieorten ska reseavståndet vara minst två kilometer på respektive ort.

Om den totala resekostnaden överstiger 0,34 procent av prisbasbeloppet per kalendervecka kan lån lämnas med överskjutande belopp. Lånet kan dock lämnas med högst 1,26 procent av prisbasbeloppet per kalendervecka.

Beräkningen av resekostnaden görs utifrån resor med allmänna kommunikationer. Resan ska göras till en rimlig kostnad och tillgängliga rabattmöjligheter ska utnyttjas. Om allmänna kommunikationer saknas och resan måste göras med egen bil, beräknas kostnaden till 16 kronor per mil. Kostnaden kan även beräknas för resor med egen bil om det finns omständigheter som gör att allmänna kommunikationer inte kan nyttjas.

Till 11 § meddelar CSN följande allmänna råd

Om allmänna kommunikationer saknas för en del av färdvägen mellan hemmet och läroanstalten kan kostnaden för resor med egen bil beräknas för färdvägen till närmaste station eller hållplats.

Även om allmänna kommunikationer finns bör kostnaden beräknas för resor med bil om

1. tidtabellen för de allmänna kommunikationer som finns inte stämmer i förhållande till den studerandes restider till och från undervisningen,

2. resor med allmänna kommunikationer måste startas orimligt tidigt eller avslutas orimligt sent,

3. den studerande har styrka medicinska skäl för att resa med egen bil, eller om

4. den studerande som ensamstående förälder inte kan kombinera restiderna till och från undervisningen med de tider som hans eller hennes barn ska lämnas till och hämtas från barnomsorgen.

12 § Om studierna helt eller delvis är förlagda i utlandet kan merkostnadslån lämnas för resor från Sverige till studielandet i samband med studierna. För att lån ska kunna lämnas krävs att studierna i utlandet pågår under minst fem veckor.

En studerande kan få lån för en tur- och returresa med allmänna kommunikationer per kalenderhalvår. Om det finns särskilda skäl kan lån lämnas för ytterligare en tur- och returresa.

Lån till en resa lämnas med högst det belopp som CSN fastställt i föreskrifter (CSNFS 2001:7) om studiemedelsbelopp i form av studielån för studier utomlands. Under vissa förutsättningar kan lån lämnas med ett högre belopp.

Om resan bokas genom den reseagent eller det trafikföretag som CSN har avtal med betalas lånet, vid studier utomlands, direkt till reseagenten eller trafikföretaget.

Till 12 § meddelar CSN följande allmänna råd

Ett högre belopp än det fastställda bör kunna lämnas för specialarrangemang som krävs i samband med resor för personer med vissa funktionshinder. Detta gäller under förutsättning att ersättning för sådant inte kan lämnas från annat håll.

Resor vid insamling av material till avhandling eller uppsats vid studier i Sverige

13 § En studerande vid en högskola i Sverige som behöver resa för att samla in material till en avhandling eller en uppsats kan få merkostnadslån för sådana resor. Det krävs dock att avhandlingen eller uppsatsen omfattar minst tio poäng.

Lån kan lämnas med högst 28 procent av prisbasbeloppet per uppsats.

För en avhandling kan lån lämnas med högst 28 procent av prisbasbeloppet för varje resa och för varje 20 poäng som avhandlingen omfattar och som förutsättningarna i 4 § är uppfyllda.

14 § För studier som helt eller delvis är förlagda utomlands kan en studerande få merkostnadslån för personförsäkring. Det krävs dock att studierna pågår under minst fem veckor utomlands.

Lån kan lämnas med högst det belopp som CSN fastställt i föreskrifter (CSNFS 2001:7) om studiemedelsbelopp i form av studielån för studier utomlands.

Om försäkringen tecknas genom den försäkringsgivare som CSN har avtal med betalas lånet, vid studier utomlands, direkt till försäkringsgivaren.

Resor och logi vid studie- och praktikresa

15 § I samband med en obligatorisk studie- och praktikresa kan merkostnadslån lämnas för resor och logi. För att lån ska kunna lämnas till en studerande vid en svensk läroanstalt krävs att läroanstalten svarar för minst hälften av den studerandes kostnader för resor och för logi.

Lån kan lämnas med högst 15 procent av prisbasbeloppet per kalenderhalvår.

Till 15 § meddelar CSN följande allmänna råd

Läroanstalten bör specificera kostnaderna för resor och logi eftersom lån inte kan lämnas för övriga kostnader. Om detta inte är möjligt görs ett schablonavdrag med samma belopp som värdet av naturaförmåner som ska tas upp i deklarationen.

Undervisningsavgifter

16 § Om en läroanstalt tar ut obligatoriska undervisningsavgifter eller motsvarande avgifter för undervisning vid läroanstalten kan merkostnadslån lämnas. Detta gäller dock inte en studerande vid en avgiftsfri utbildning i Sverige eller en studerande som bedriver studier inom ramen för ett utbytesprogram.

Lån kan lämnas med högst 1 350 kronor per kalendervecka.

Som undervisningsavgifter bör endast sådana kostnader räknas som har en direkt koppling till undervisningen, till exempel avgifter för inskrivning, kurs, tentamen, tillgång till bibliotek och dator. Kostnader för till exempel kost, logi, fritidsaktiviteter, litteratur, förbrukningsmaterial, studieutrustning och liknande bör inte räknas som undervisningsavgift. Detta gäller även om den studerande betalar en avgift för sådana kostnader direkt till läroanstalten.

Andra kostnader

17 § Om det finns andra särskilda skäl kan merkostnadslån lämnas även för andra kostnader än de som anges i 7-16 §§.

Till 17 § meddelar CSN följande allmänna råd

Lån för andra kostnader lämnas bara om dessa inte kan anses täckas av ordinarie bidrag och lån och bara om kostnaderna är direkt förknippade med studierna.

9 kap. Beräkning av studiemedel

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om beräkning av studiemedel finns i 3 kap. 11-18, 21-22 §§ och 6 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655).

Veckobelopp och fribelopp

2 § Vid beräkning av studiemedlens veckobelopp i samband med beviljning och vid beräkning av fribelopp enligt 3 kap. 11-22 §§ studiestödslagen (1999:1395) ska veckorna 1-26 anses höra till det första kalenderhalvåret och veckorna 27-53 till det andra kalenderhalvåret

3 § Vid olika studietakt under kalenderhalvåret räknas fribeloppet fram genom att fribeloppet först fastställs för den av perioderna som har högst studietakt och sedan minskas med beloppet för antal tillkommande veckor på lägre studietakt.

4 § Vid beräkning av studiemedelsbelopp och minskning av studiemedelsbelopp, ska avrundningen nedåt till helt krontal ske per kalendervecka.

Minskning av studiemedel på grund av inkomst

5 § Om inte annat följer av 6 § ska vid minskning av studiemedelsbelopp enligt 3 kap. 18 § studiestödslagen (1999:1395), det belopp som ska dras bort från studiemedelsbeloppet, fördelas jämnt på beviljade veckor under kalenderhalvåret. Vid olika studietakt ska minskningen ske proportionellt mot studietakten.

6 § Vid studier under ett sådant studieår om 40 veckor som nämns i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655), ska minskningen istället för att fördelas på veckor inom kalenderhalvåret fördelas på höstterminens 20 veckor respektive vårterminens 20 veckor.

Lägsta belopp

7 § Om det belopp som en studerande har rätt till under ett kalenderhalvår i genomsnitt per vecka motsvarar eller är mindre än 0,25% av prisbasbeloppet ska studiemedel inte lämnas för det kalenderhalvåret. Vid bedömning av rätt att behålla utbetalat belopp efter ändring tillämpas inte denna regel.

Vid studier under sådant studieår om 40 veckor som nämns i 3 kap. 16 § studiestödsförordningen (2000:655), ska genomsnittet räknas på höstterminens 20 veckor respektive vårterminens 20 veckor.

10 kap. Inkomstprövning

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om vad som ska räknas som en studerandes inkomst finns i 3 kap. 19 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 17 § studiestödsförordningen (2000:655). Bestämmelser om de olika inkomstslagen finns i inkomstskattelagen (1999:1219), kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

2 § Inkomst av tjänst ska hänföras till det kalenderhalvår då den kan disponeras.

Inkomst av näringsverksamhet och kapital ska fördelas på varje kalenderhalvår med hälften av inkomsten för hela kalenderåret. Om inkomsten är ojämnt fördelad mellan kalenderhalvåren får den fördelas så som den faller på de båda kalenderhalvåren.

Inkomst som inte beskattas i Sverige

3 § Beräkning av inkomst i utlandet ska ske utifrån de skatterättsliga principer som gäller för beräkning av inkomst i Sverige.

Till 3 § meddelar CSN följande allmänna råd

Till grund för beräkning av inkomst i Sverige ligger inkomstbegreppet sammanlagd inkomst av tjänst, näringsverksamhet och kapital. En studerande som har inkomst i utlandet bör beräkna inkomsten i enlighet med detta inkomstbegrepp trots att det inte gäller i det land där inkomsten intjänas. Det innebär att som inkomst i utlandet räknas den inkomst som skulle ha varit skattepliktig om den tjänats in i Sverige. Om den studerande har inkomst både i Sverige och i utlandet ska dessa läggas samman.

De skatterättsliga avdrag som godtas i Sverige inom respektive inkomstslag accepteras på motsvarande sätt för inkomst i utlandet. Allmänna avdrag, exempelvis avgift för pensionsförsäkringspremier, får inte dras från inkomsten. Om inkomsten i något av inkomstslagen blir negativ får den inte kvittas mot andra inkomstslag utan beloppet ska räknas som noll kronor.

11 kap. Studiemedel då uppehållet är bekostat av staten

1 § Bestämmelser om studiemedel då uppehållet är bekostat av staten eller en kommun finns i 3 kap. 20 § andra stycket i studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 18 § i studiestödsförordningen (2000:655).

2 § Till en studerande som är föremål för kriminalvård inom anstalt och som studerar utom anstalt enligt 11 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt kan studiebidrag, men inte studielån, lämnas. Studiebidrag kan dock inte lämnas med det högre belopp som anges i 3 kap. 13 § studiestödslagen (1999:1395). Detsamma gäller även studerande som är föremål för kriminalvård utom anstalt enligt 34 § lagen om kriminalvård i anstalt.

12 kap. Studiemedel för studier utomlands

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om studiemedel för studier utomlands finns i 3 kap. 23 § i studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 20-25 §§ i studiestödsförordningen (2000:655).

Grundläggande krav som måste vara uppfyllda

Antagning m.m.

2 § För att studiemedel ska kunna lämnas till en studerande måste han eller hon

1. ha antagits till den utbildning som ansökan avser,
2. ha möjlighet att tentera samtliga kurser som ansökan avser under den tid som ansökan avser eller avlägga examen vid den utländska läroanstalten, samt
3. ha status som studerande i studielandet.

Folkbokföring vid studier utanför Norden

3 § Om kravet på folkbokföring i Sverige enligt 3 kap. 23 § studiestödsförordningen (2000:655) inte är uppfyllt kan studiemedel ändå lämnas om den studerande de senaste två åren har varit folkbokförd eller därmed jämförbart i ett annat nordiskt land.

Studiemedel kan också lämnas till en studerande som efter det att folkbokföringskravet uppfyllts utan mellanliggande tid varit

1. utsänd till ett annat land av en svensk statlig arbetsgivare för arbete för arbetsgivarens räkning,
2. anställd i utlandet av ett svenskt trossamfund eller ett organ som är knutet till ett sådant samfund, eller
3. anställd i utlandet av en svensk ideell organisation som bedriver biståndsarbete.

Detsamma gäller en studerande som bor tillsammans med make, maka eller därmed jämställd som uppfyller kraven i punkterna 1-3.

4 § Studiemedel kan lämnas till en studerande som efter det att folkbokföringskravet uppfyllts utan mellanliggande tid, under högst 15 månader

1. haft EU-finansierad praktik,
2. arbetat som au pair, eller
3. haft arbete eller bedrivit studier som kan betraktas som en kunskapsmässig förberedelse och som ett naturligt led till de studier som ansökan avser.

5 § Studiemedel kan lämnas till en studerande som

1. utan längre uppehåll än 15 månader fortsätter en tidigare påbörjad utbildning som han eller hon fått studiemedel för, eller
2. utan uppehåll fortsätter påföljande termin med studier på eftergymnasial nivå efter att ha studerat på en studiehjälpsberättigande utbildning utanför Sverige som han eller hon fått studiehjälp för eller skulle ha haft rätt till om han eller hon sökt sådant stöd. Detta gäller inte för studerande som fått studiehjälp enligt EG-rätten.

Till 5 § meddelar CSN följande allmänna råd

Berer ett uppehåll på sjukdom bör den studerande kunna beviljas studiemedel även om det rör sig om ett längre uppehåll.

Grundläggande behörighet vid eftergymnasiala studier utanför Norden

6 § Studiemedel för studier på eftergymnasial nivå utanför Norden lämnas endast till en studerande som har grundläggande behörighet enligt 7 kap. 4-6 §§ högskoleförordningen (1993:100) eller enligt punkterna 1-4 i övergångsbestämmelserna till förordningen (1996:984) om ändring i högskoleförordningen. Undantag från kravet på grundläggande behörighet kan göras om det finns särskilda skäl.

Från kravet på grundläggande behörighet kan undantag även göras vad avser kunskaper i svenska språket för en utländsk medborgare som har rätt till studiemedel enligt 1 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395).

Till 6 § första stycket meddelar CSN följande allmänna råd

Om en studerande avser att studera på en yrkesinriktad eller konstnärlig utbildning på eftergymnasial nivå, för vilken utbildningsanordnaren ger dispens från kravet på gymnasiekompetens eller motsvarande för att bli antagen, kan det i vissa fall finnas skäl att inte kräva grundläggande behörighet. Detsamma gäller för en studerande på en utbildning som ligger både på gymnasienivå och på eftergymnasial nivå. Prövningen bör vara restriktiv. Undantag från kravet på dokumenterade kunskaper i svenska och engelska bör inte göras.

Om en studerande genomgått en utbildning på gymnasienivå utomlands med studiehjälp eller skulle ha haft rätt till studiehjälp om han eller hon sökt sådant stöd för utbildningen, bör undantag från kravet på kunskaper i svenska språket kunna göras.

Utbildningar som inte ger rätt till studiemedel

7 § En utbildning som inte ger rätt till studiemedel i Sverige ger inte heller rätt till studiemedel utomlands.

8 § Studiemedel lämnas inte för korrespondens- eller distansstudier.

Studiemedelsberättigande utbildning utanför Norden

Bedömning av gymnasienivå respektive eftergymnasial nivå

9 § För att avgöra om en utbildning ligger på gymnasienivå eller eftergymnasial nivå, ska den bedömning som görs för motsvarande utbildning i Sverige vara vägledande. Om bedömningarna i Sverige och studielandet inte sammanfaller ska en sammanvägning göras av samtliga faktorer som har betydelse för bedömningen.

10 § Studier vid ett Junior eller Community College i USA och ett Community College i Kanada bedöms som eftergymnasiala endast om läroanstalten har ett avtal med ett Senior College eller ett universitet som gör det möjligt för den studerande att efter två års studier flytta över till årskurs tre inom ramen för en fyraårig Bachelors degree.

Om det finns särskilda skäl kan CSN dock göra en annan bedömning även om ett sådant avtal saknas.

Bestämmelserna i första och andra stycket gäller också amerikanska och kanadensiska Junior och Community College förlagda i andra länder.

Gymnasiala utbildningar vars motsvarighet finns i Sverige

Till 3 kap. 23 § andra punkten studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Om en studerande söker studiemedel för att, utan avbrott, fortsätta en gymnasial utbildning som han eller hon tidigare påbörjat med studiehjälp bör motsvarande studier inte med lika stor fördel anses kunna bedrivas i Sverige. Detsamma gäller om den studerande skulle ha haft rätt till studiehjälp för utbildningen om han eller hon sökt sådant stöd.

Godtagbar standard för gymnasial utbildning

11 § En utbildning på gymnasienivå anses ha en godtagbar standard om

1. utbildningen är statlig eller ställd under statlig tillsyn,
2. utbildningen är ackrediterad av staten, en statlig myndighet eller en organisation som har statens uppdrag att ackreditera utbildningar, eller
3. utbildningen är ackrediterad av en ackrediteringsorganisation som är allmänt accepterad.

CSN kan besluta att även en utbildning som inte uppfyller något av villkoren i första stycket, kan anses ha en godtagbar standard.

Språkkurser på icke akademisk nivå

12 § Studiemedel lämnas för en språkkurs på icke akademisk nivå under högst 45 veckor för respektive språk. För en språkkurs i engelska lämnas dock studiemedel under högst 26 veckor. Om det finns särskilda skäl kan studiemedel lämnas för längre tid.

Till 12 § meddelar CSN följande allmänna råd

Studiemedel bör kunna lämnas för en längre tid för mer tidskrävande språk som till exempel kinesiska, samt för språk i vilka undervisning inte ges i Sverige.

13 § Studiemedel lämnas endast för sådana språkkurser som

1. avslutas med ett kunskapsprov som leder till ett bevis som visar om resultatet av kunskapsprovet är godkänt eller icke godkänt, och
2. förutsätter att den studerande måste vara närvarande vid minst 80 procent av den lärarledda undervisningen.

14 § Studiemedel för en språkkurs lämnas endast för studier i ett land där språket har officiell status.

15 § Studiemedel för en språkkurs i ett europeiskt språk lämnas endast för studier i Europa. Undantag kan dock göras för en studerande som är antagen till en minst tvåårig eftergymnasial utbildning eller en utbildning på magisternivå utanför Europa och som behöver förbättra sina språkkunskaper i undervisningsspråket i anslutning till denna utbildning.

16 § Studiemedel för en kurs i ett utomeuropeiskt språk lämnas endast om den studerande har grundläggande kunskaper i språket. Undantag från kravet på grundläggande kunskaper kan göras endast om undervisning i språket inte ges i Sverige.

Till 16 § meddelar CSN följande allmänna råd

Den studerande bör anses ha grundläggande kunskaper om han eller hon har 20 högskolepoäng i det aktuella språket, eller har lägst betyget godkänd i språket motsvarande B-språk kurs A eller C-språk kurs B från gymnasieskolan.

17 § Studiemedel lämnas inte för en språkkurs enligt den s.k. naturmetoden eller liknande metod.

Utbildning inom hälso- och sjukvården

18 § För utbildning för ett yrke som omfattas av 3 kap. lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område lämnas studiemedel endast om utbildningen kvalificerar den stude-

rande att genomgå den kompletterande utbildning som Socialstyrelsen föreskriver och som utgör villkor för legitimation eller rätt att använda en skyddad yrkestitel utan att ha legitimation.

För utbildningar inom hälso- och sjukvården som inte omfattas av lagen lämnas inte studiemedel.

Till 18 § meddelar CSN följande allmänna råd

För en påbyggnadsutbildning utomlands till de utbildningar som omfattas av 18 § bör studiemedel lämnas endast om den studerande, innan påbyggnadsutbildningen påbörjas, har fått legitimation, har rätt att använda skyddad yrkestitel eller har ett särskilt förordnande att utöva yrket i Sverige.

Trafikflygarutbildning

19 § Studiemedel för en trafikflygarutbildning lämnas om utbildningen omfattas av Europeiska unionens trafikflygarkonvention.

Studiemedel för en trafikflygarutbildning i ett land, som inte omfattas av konventionen, lämnas endast om

1. det landet har tecknat ett avtal med Sverige om rätten att få landets flygcertifikat godkända i Sverige, och
2. utbildningen avser den första fasen som leder till motsvarande integrerad Commercial Pilot Licence med Instrument Rating.

20 § Studiemedel lämnas inte för utbildning till helikopterpilot.

Undantag från krav på heltidsstudier

Till 3 kap. 21 § studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Studiemedel för studier på minst halvtid bör lämnas om den studerande på grund av sjukdom inte kan bedriva studier på heltid. Studiemedel bör även lämnas för studier på minst halvtid till en studerande som endast har ett mindre antal kurser kvar för att avsluta sin utbildning, och dessa kurser inte motsvarar heltidsstudier under en studieperiod.

21 § En studerande som beviljats studiestöd från ett annat nordiskt land kan inte få studiemedel. Den som är beviljad studiestöd från ett land utanför Norden har rätt till studiemedel endast om det finns särskilda skäl.

En studerande som har rätt till studiestöd från ett annat land för att täcka kostnader som ett merkostnadslån avser, kan inte få merkostnadslån för samma kostnader.

Till 21 § meddelar CSN följande allmänna råd

Med studiestöd avses i första hand offentligt reglerade studiefinansieringssystem som består av bidrag eller lån. Även privat reglerade och finansierade studiestöd kan vara av den omfattningen att de bör påverka rätten till studiemedel.

Den som är beviljad ett studiestöd som är avsett att täcka kostnader för studier bör inte få studiemedel.

En studerande, som är beviljad ett studiestöd som endast delvis täcker studiekostnaderna, bör kunna få studiemedel. Minskningen bör göras så att erhållet bidrag minskar beviljat studiebidrag och erhållet lån minskar beviljat studielån. Svenskt studiestöd bör lämnas med belopp upp till den summa som motsvarar fullt studiemedel.

Studielån

22 § För studier i ett annat nordiskt land lämnas studielån med samma belopp som för studier i Sverige.

För studier i ett land utanför Norden lämnas studielån med de belopp som CSN fastställt i föreskrifter (CSNFS 2001:7) om studiemedelsbelopp i form av studielån för studier utomlands. För ett land som inte finns med i dessa föreskrifter fastställs ett belopp för studielån efter prövning i varje enskilt fall.

Om det, den 1 november för det andra kalenderhalvåret, eller den 1 april för det första kalenderhalvåret kan fastställas att den svenska kronans värde i förhållande till studielandets valuta har sänkts med mer än tio procent, jämfört med förhållandet vid det tillfälle då beloppet fastställdes, kan CSN besluta om att beviljat belopp för det aktuella studielandet höjs.

Intyg om att en viss utbildning kan ge rätt till studiemedel

23 § En studerande kan få ett intyg med innebörden att en viss utbildning, som av CSN eller Högskoleverket bedömts ha en godtagbar standard, kan ge rätt till studiemedel enligt dessa bestämmelser. Intyget är tidsbegränsat.

Utbytesprogram

24 § För att studierna ska betraktas som utbytesprogram på eftergymnasial nivå krävs att

1. den svenska läroanstalten har träffat avtal med den utländska läroanstalten om ett utbyte av studerande,
2. den svenska läroanstalten på förhand intygar att studierna i sin helhet kan tillgodoräknas som en del i den studerandes utbildning vid läroanstalten, samt att
3. den studerande inte behöver betala för undervisningen.

13 kap. Studiemedel vid tillfällig vård av barn och vid närståendevård**Bestämmelser i lag m.m.**

1 § Bestämmelser om studiemedel vid ledighet finns i 3 kap. 24 § studiestödslagen (1999:1395). Bestämmelser om studerandes uppgiftsskyldighet finns i 3 kap. 27 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 15 kap. i denna författning.

Tillfällig vård av barn

2 § En studerande har under vissa förutsättningar rätt att behålla sina studiemedel då han eller hon helt avstår från studier för tillfällig vård av barn.

Vid bedömningen av om en studerande har rätt att behålla sina studiemedel tillämpas följande bestämmelser i 4 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring:

2 § vad gäller personer som vid tillämpningen ska jämföras med barns förälder och därmed ha rätt att behålla studiemedel.

10-11 b §§ avseende de omständigheter under vilka en studerande har rätt att behålla studiemedel.

12 § beträffande den längsta tid per kalenderår under vilken studiemedel får behållas för tillfällig vård av barn. Vid tillämpningen av tiden i paragrafen gäller nio veckor istället för 60 dagar och en vecka i stället för tio dagar.

3 § En studerande som avstått från studier för tillfällig vård av barn ska lämna en försäkran om detta till CSN. Om studieuppehållet är längre än två veckor ska den studerande dessutom styrka att uppehållet beror på orsaker som anges i 4 kap. 10-11 b §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring. Styrkandet kan ske genom ett utlåtande av sjuksköterska, läkare eller tandläkare.

Vård av närstående

4 § En studerande har rätt att få behålla sina studiemedel då han eller hon helt avstår från studier för vård i Sverige av en svårt sjuk närstående enligt 4 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård. Studiemedlen får behållas under högst 34 veckor för vård av en person som avses i 4 § första stycket andra och tredje meningarna och under högst nio veckor för varje annan person som vårdas.

5 § En studerande som har avstått från studier för närståendevård ska till CSN lämna en försäkran om detta. Den studerande ska även lämna ett läkarutlåtande och samtycke från den sjuke enligt bestämmelserna i 14 och 15 §§ lagen (1988:1465) om ledighet och ersättning för närståendevård.

14 kap. Studerandes uppgiftsskyldighet**Bestämmelser i lag**

1 § Bestämmelser om den studerandes skyldighet att anmäla ändrade förhållanden som har betydelse för rätten till studiemedel finns i 3 kap. 27 § studiestödslagen (1999:1395).

Vad som ska anmälas

2 § En studerande ska till CSN anmäla om han eller hon

1. avbryter sina studier,
2. gör uppehåll i studierna under en längre tid än sju dagar. Den studerande ska i dessa fall även anmäla när han eller hon återupptar sina studier,

3. gör uppehåll i studierna under sju dagar eller mer på grund av tillfällig vård av barn eller närståendevård. Den studerande ska i dessa fall även anmäla när han eller hon återupptar sina studier,

4. gör uppehåll i studierna under sju dagar eller mer på grund av sjukdom vid studier utomlands,

5. minskar sin studieomfattning och detta medför att den studerande inte längre har rätt till studiemedel eller har rätt till studiemedel för en lägre studietakt,

6. byter läroanstalt,

7. byter utbildning,

8. får en inkomstökning som överstiger fribeloppet, samt

9. om det i övrigt inträffar förändringar i den studerandes förhållanden som är av betydelse för rätten till studiemedel eller för studiemedlens storlek.

När anmälan ska göras

3 § Anmälan ska göras omgående och ska ha kommit in till CSN senast inom en vecka efter det att förändringen inträffat. Om anmälan kommer in senare ska den studerande anses ha fullgjort sin anmälningskyldighet endast om det finns särskilda skäl.

Om den studerande är omyndig, ska anmälan göras av förmyndaren. Om den studerande har en förvaltare enligt föräldrabalken ska anmälan göras av denne, om det ingår i förvaltarens uppdrag.

Anmälan enligt 2 § fjärde punkten ska ske senast vid nästa studiestödsperiods början eller senast vid beviljningsperiodens slut om anmälan gäller sjukdom under den sista studiestödsperioden i beviljningsperioden. Anmälan ska innehålla datum för sjukdomens första och sista dag. Den studerande ska även till CSN ge in läkarintyg för att styrka nedsättningen av studieförmågan på grund av sjukdomen.

Till 3 kap. 30 § studiestödsförordningen (2000:655) meddelar CSN följande allmänna råd

Särskilda skäl att godkänna tid innan anmälan om sjukdom gjorts anses föreligga för studerande utomlands under förutsättning att anmälan sker enligt 14 kap 3 § tredje stycket i denna föreskrift.

15 kap. Ansökan och beviljning

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om ansökan m.m. finns i 3 kap. 29 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 3 kap. 36-37 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Ansökan och ansökningsblanketter

2 § Ansökan om studiemedel görs på blankett som CSN bestämmer. Ansökan om tillägglån och merkostnadslån för studier i Sverige görs på särskilda blanketter.

Ansökan om tillägglån och merkostnadslån

3 § Tillägglån och merkostnadslån kan lämnas retroaktivt, tidigast från beviljningsperiodens början, om ansökan kommer in senast den sista dagen i beviljningsperioden.

Styrkande av uppgifter

4 § Den studerande ska på begäran kunna styrka de uppgifter som ligger till grund för ett beslut om studiemedel.

Beviljning

5 § Studiemedel kan beviljas för högst 52 kalenderveckor i sänder.

Ändring av ansökan

6 § En studerande som inte ansökt om studiebidrag eller studiemedel för samtliga kalenderveckor som ingår i beviljningsperioden kan ansöka om studiebidrag eller studiemedel för dessa veckor. En sådan ansökan ska ha kommit in till CSN senast den sista dagen i beviljningsperioden.

En sådan ansökan görs på en blankett som CSN bestämmer.

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om utbetalning av studiemedel finns i 3 kap. 30 § studiestödslagen (1999:1395), samt 3 kap. 39 § studiestödsförordningen (2000:655)

Månadsvis utbetalning m.m.

2 § Med undantag av den första utbetalningen för en studiestödsperiod betalas studiemedel ut den tjugofemte i månaden. Om den tjugofemte inte är en bankdag görs utbetalningen närmast föregående bankdag.

3 § En utbetalning avser som regel studiemedel för fyra veckor men kan även avse ett annat antal veckor i början och slutet av en studiestödsperiod. Bestämmelser om detta finns i 10 §.

Om utbetalningen avser studier utomlands eller om det finns särskilda skäl får utbetalning ske för en annan tidsperiod än som framgår av första stycket.

Till 3 § meddelar CSN följande allmänna råd

Till en studerande som ska göra en studieresa eller liknande utomlands, kan studiemedel betalas ut förskottsvis för en längre period än enligt huvudregeln om den studerande annars skulle få svårigheter att få tillgång till pengarna. De regler som gäller för tidpunkt för utbetalning och studieförsäkrans för utlandsstudier kan då tillämpas även i dessa fall.

4 § Om en utbetalning avser studier utomlands får beviljat belopp för en studiestödsperiod betalas ut vid ett och samma tillfälle. En utbetalning får dock högst avse studiemedel för 26 veckor. Om utbetalningen avser merkostnadslån för undervisningsavgift eller försäkringspremie och det finns särskilda skäl får utbetalningen avse en längre tid.

5 § Den studerande kan få den första utbetalningen för studiestödsperioden så snart han eller hon påbörjat studierna och studieförsäkrans enligt 6 § kommit in. Utbetalningen får dock tidigast göras den första dagen i studiestödsperioden.

Om utbetalningen avser studier utomlands eller om det finns särskilda skäl får utbetalningen göras innan den studerande påbörjat studierna, dock tidigast tre veckor före studiestödsperiodens början.

Till 5 § meddelar CSN följande allmänna råd

Till en studerande som ska göra en studieresa eller liknande utomlands, kan studiemedel betalas ut före studieperiodens början om den studerande annars skulle få svårigheter att få tillgång till pengarna.

Studieförsäkrans m.m.

6 § Studieförsäkrans ska, om inte annat följer av 7-9 §§ innehålla

1. en försäkrans av den studerande om att studierna påbörjats och att han eller hon avser att studera vid den läroanstalt och utbildning samt under den tid och i den studieomfattning som studiemedel har beviljats för, och

2. läroanstaltens intygande om vilken utbildning som den studerande påbörjat och registrerat sig på, samt uppgift om utbildningens studieomfattning och tid.

CSN kan komma överens med en läroanstalt om att uppgifterna enligt andra punkten inte behöver lämnas via den studerande utan kan lämnas direkt till CSN så snart den studerande registrerat sig på utbildningen.

7 § En studieförsäkrans för studier utomlands får göras tidigast sex veckor före studiestödsperiodens början. Den studerande ska då istället för att försäkra att han eller hon påbörjat studierna enligt 6 § första punkten, försäkra att han eller hon avser att påbörja studierna. Detsamma gäller för studieförsäkrans som lämnats från studerande som på grund av särskilda skäl kan få utbetalning tre veckor före studieperiodens början.

8 § Även om läroanstalten inte har lämnat de uppgifter om den studerande som krävs enligt 6 § andra punkten, får den första utbetalningen för beviljningsperioden i vissa fall ändå göras under förutsättning att det är styrkt att den studerande är antagen till utbildningen.

Till en studerande utomlands kan utbetalning även ske utan läroanstaltens intygande om föregående studieperiod avslutats med tillräckligt studieresultat för samma utbildning som han eller hon beviljats studiemedel för.

Om utbetalning sker enligt första och andra stycket utan att läroanstalten lämnat uppgifter enligt 6 § andra punkten måste dessa uppgifter lämnas inför nästa utbetalning inom samma beviljningsperiod.

9 § Om en beviljningsperiod avser studier utomlands och omfattar fler än två studiestödsperioder får den studerandes studie försäkras för den andra studiestödsperioden även avse den tredje studiestödsperioden.

Antal veckor per utbetalning

10 § Om fler än en utbetalning ska göras under en studiestödsperiod ska den första utbetalningen avse tre eller flera veckor beroende på hur långt före nästa ordinarie utbetalningsdag enligt 2 § som studiestödsperioden börjar. Detta avgör även om studiestödsperiodens andra utbetalning ska göras på nästföljande utbetalningsdag enligt 3 § eller inte.

Antal veckor till och med den kalendervecka där nästa ordinarie utbetalningsdag ligger.	Antal veckor som första utbetalningen omfattar utbetalningsdag	Utbetalning sker även vid nästföljande ordinarie
1	5	Nej
2	6	Nej
3	3	Ja
4	4	Ja
5	5	Ja

Utbetalningssätt

11 § Studiemedel sätts in på det konto som den studerande meddelat CSN:s betalningsförmedlande bank att han eller hon önskar få sin utbetalning av studiemedel insatt på.

Om den studerande inte meddelat banken vilket konto som utbetalningen ska sättas in på görs utbetalning till en studerande med svensk adress, på ett särskilt utbetalningskort som ska lösas in på banken.

Till en studerande med en utländsk adress görs en utbetalning på annat sätt än till konto i svensk bank endast undantagsvis.

Till 11 § meddelar CSN följande allmänna råd

Om en studerande vid den första beviljningsperioden för studier utomlands inte meddelat CSN:s betalningsförmedlande bank på vilket konto i svensk bank som studiemedlen ska sättas in och redan har rest till studieorten kan CSN besluta att utbetalningen får göras på annat sätt än till konto i svensk bank. Den studerande får i sådant fall själv betala de kostnader som uppstår för utbetalningen. Avgörande för om utbetalning kan göras på annat sätt är om det kan säkerställas att utbetalningen görs till rätt person.

Returnerad utbetalning

12 § En utbetalning som gjorts genom utbetalningskort och som den studerande inte kvitterat ut inom sextio dagar returneras från banken. Returnerad utbetalning betraktas som inte utbetalad.

17 kap. Återbetalning av inte önskat studiemedel

1 § Bestämmelserna om rätten att betala tillbaka inte önskat studiemedel finns i 6 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395).

2 § Återbetalning av studiemedel enligt 6 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) av hela eller delar av studiemedlen får alltid ske om den studerande meddelar detta inom 30 dagar från det att han eller hon fick studiemedlen. Meddelande kan undantagsvis lämnas även efter längre tid.

Studiemedel som betalas tillbaka på detta sätt kan endast avse ett belopp som motsvarar studiemedel eller studielån för en eller flera hela kalenderveckor. Beloppet ska vara insatt på CSN:s konto senast inom samma tid som anges i första stycket eller senast två veckor efter det att den studerande lämnat meddelandet.

18 kap. Uppläggningsavgift

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om CSN:s rätt att ta ut uppläggningsavgift för sina administrativa kostnader vid beviljning av studielån finns i 6 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) och 6 kap. 4 § studiestödsförordningen (2000:655).

Avgift per kalenderhalvår

2 § För en studiestödsperiod om högst 26 veckor ska uppläggningsavgift endast betalas för ett kalenderhalvår. Om studiestödsperioden sträcker sig över två kalenderhalvår ska avgiften betalas för det kalenderhalvår under vilket studiestöd för flest antal veckor lämnas. Vid lika antal veckor ska avgiften betalas för det andra av de båda kalenderhalvåren.

Om en uppläggningsavgift redan har betalats för det kalenderhalvår som avgift ska betalas för, behöver ny avgift inte betalas.

Uppläggningsavgiften dras från den första utbetalningen av studielån för studiestödsperioden.

Ingen uppläggningsavgift

3 § En studerande som inte vill utnyttja det studiestöd som beviljats för ett kalenderhalvår och därför betalar tillbaka hela beloppet enligt bestämmelserna i 6 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) och 17 kap. denna författning, behöver inte betala tillbaka ett belopp motsvarande uppläggningsavgiften.

Bestämmelser i lag och förordning

1 § Bestämmelser om en läroanstalts skyldighet att lämna uppgifter till CSN finns i 6 kap. 6 § studiestödslagen (1999:1395), samt i 6 kap. 10 § studiestödsförordningen (2000:655).

Uppgifter om utbildningar

2 § Läroanstalten ska vid två tillfällen per år lämna uppgift om utbildningar vid läroanstalten som ger rätt till studiemedel. Uppgift ska lämnas om den tid under vilken utbildningen pågår och om utbildningens omfattning.

Uppgifter inför och vid studiestarten

3 § Läroanstalten ska för en studerande som beviljats studiemedel lämna uppgift om den studerandes utbildning, studietid och studieomfattning.

Då den studerande påbörjat studierna under en studieperiod ska läroanstalten dessutom bekräfta att den studerande registrerats på utbildningen.

Uppgifter under studietiden

4 § Om en studerande inte längre är studieaktiv ska läroanstalten omgående meddela detta till CSN.

Läroanstalten ska även meddela ändringar av de uppgifter som lämnats enligt bestämmelserna i 3 §.

Till 4 § meddelar CSN följande allmänna råd för bedömningen av studieaktivitet.

Enligt bestämmelserna i 3 kap. 5 § studiestödslagen (1999:1395) får studiemedel lämnas för varje vecka då en studerande bedriver studier på minst halvtid. Det bör vara läroanstaltens uppgift att kontrollera att detta krav är uppfyllt för studerande med studiemedel.

Det går inte att ange några allmängiltiga kriterier för vad som bör krävas för att en studerande ska anses vara studieaktiv. I mål- och resultatstyrningen av utbildningsväsendet ligger att det är

utbildningsanordnarnas ansvar att utforma utbildningen på ett sätt som bäst leder fram till de mål som riksdag och regering angett. Härvid kan exempelvis ställas krav på närvaro vid undervisningen eller vid vissa moment av undervisningen. Studierna består dessutom av mer eller mindre omfattande självstudier.

Det är varje utbildningsanordnares ansvar att utforma kriterier för vad som ska krävas för att en studerande med studiemedel ska anses vara studieaktiv.

Uppgifter om studieresultat

5 § Läroanstalten ska lämna uppgift enligt nedan om studieresultat för en studerande med studiemedel som ansöker om nytt studiestöd:

Universitet och högskolor	Uppgift om antal godkända poäng på utbildningen.
Kommunal och statlig vuxenutbildning	Uppgift om antal godkända gymnasiepoäng eller studiestödspöäng.
Övriga läroanstalter	Uppgift om att studierna fullgjorts i den takt som utbildningsplanen föreskriver.

Hur uppgifter lämnas

6 § Uppgifter lämnas på det sätt som CSN och läroanstalten kommit överens om.

Övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 juli 2001. Bestämmelser om upphävande av vissa föreskrifter finns i CSN:s föreskrifter (2001:2) om upphävande av vissa föreskrifter och allmänna råd om studiestöd. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om studiestöd som avser tid före ikraftträdandet eller som därefter lämnas enligt studiestödslagen (1973:349) eller lagen (1983:1030) om särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa eller föreskrifter som medde-

lats med stöd av någon av de lagarna om inte annat följer av tredje punkten.

2. Till en studerande som före den 1 juli 2001 har påbörjat en utbildning och för den utbildningen beviljats studiemedel enligt studiestödslagen (1973:349) får studiemedel lämnas även enligt den nya lagen för att den studerande ska kunna slutföra studierna, utan hinder av att utbildningen enligt bestämmelserna i 12 kap. inte längre ger rätt till studiemedel.

3. För kurser inom gymnasial vuxenutbildning och påbyggnadsutbildning som påbörjats före den 1 juli 2001 ska läroanstalten redovisa studiernas omfattning med utgångspunkt i gymnasiepoäng enligt 3 kap. 5 §. Därvid ska 1 (en) tidigare studiestödspöäng utgöra 4,2 gymnasiepoäng eller studiestödspöäng för påbyggnadsutbildning eller orienteringskurs.

4. Vad gäller tillämpningen av reglerna om prövning av studieresultat ska följande gälla.

a) Om den studerande före den 1 juli 2001 har påbörjat en utbildning där studieresultatkraven är lägre enligt äldre bestämmelser ska de äldre bestämmelser gälla så länge den studerande bedriver studier på den utbildningen.

b) Om kravet på studieresultat är lägre enligt reglerna i 4 kap. än enligt äldre bestämmelser ska reglerna i 4 kap. tillämpas även på tid före den 1 juli 2001.

Till 2-4 och 6 punkterna i övergångsbestämmelserna till studiestödslagen (1999:1395) meddelar CSN följande allmänna råd.

En utbildning bör fortsätta i ett sammanhang för att kunna slutföras med studiestöd enligt äldre bestämmelser.

I en sammanhängande utbildning bör medges ett uppehåll om längst åtta månader. Ett längre uppehåll kan godtas endast om det beror på omständigheter som den studerande inte kunnat råda över. Det krävs inte att studiestöd har lämnats under en sammanhängande tid.

Vid tillämpningen av tredje punkten i övergångsbestämmelserna krävs inte att studierna har bedrivits i ett sammanhang om studierna bedrivs inom en klart avgränsad studiegång (ett program eller liknande).

Huvudregeln är att den tid som en studerande vid tillämpningen av de äldre bestämmelserna anses ha haft särskilt vuxenstudiestöd, särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa och studiemedel ska motsvara ett antal veckor enligt den nya lagen.

Vid tillämpningen av 3 kap. 8 och 10 §§ i den nya lagen bör därvid särskilt vuxenstudiestöd, särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa och studiemedel som enligt de äldre lagarna lämnats under

- ett kalenderhalvår anses motsvara 20 veckor, och
- ett halvt kalenderhalvår anses motsvara 10 veckor.

Motsvarande beräkning bör gälla för tid som studielån lämnats enligt de äldre lagarna vid tillämpning av 3 kap. 9 § i den nya lagen.

Följande undantag bör gälla. Tid under vilken en studerande fått särskilt vuxenstudiestöd, särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa och studiemedel för studier på grundskolenivå räknas inte med vid tillämpningen av 3 kap. 8 och 10 §§ i den nya lagen. Tid under vilken en studerande fått särskilt vuxenstudiestöd, särskilt vuxenstudiestöd för arbetslösa och studiemedel för övriga studier inom avdelning A i bilagan till studiestödsförordningen (1973:418) räknas som studier på gymnasienivå.

På Centrala studiestödsnämndens vägnar

JOHNNY ANDERSSON

Jan Andréasson

Till grupp 1 hör

Utbildningsprogram och kurser i grundläggande högskoleutbildning med undantag av dem som tillhör grupp 2, samt forskarutbildning vid svensk högskola.

Till grupp 2 hör

Utbildningsprogram i grundläggande svensk högskoleutbildning inom följande utbildningsområden enligt indelning i regleringsbrev avseende gemensamma bestämmelser för universitet och högskolor m.m.

Dansområdet
Designområdet
Farmaceutiska området
Idrottsliga området
Konstområdet
Medicinskt område
Mediaområdet
Musikområdet
Odontologiska området
Operaområdet
Teaterområdet
Vårdområdet

Följande utbildningar

Bibliotekarieprogram
Journalistprogram
Barn- och ungdomspedagogiskt program
Grafiska institutets utbildningsprogram
Institutets för högre reklamutbildning utbildningsprogram

Till grupp 3 hör

Samtliga utbildningar förtecknade i avdelning B1 i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655)

Högsta belopp som kan lämnas för köp av musikinstrument

Instrumenttyp	Högsta belopp, kr	
	Musikerprogrammet	Musiklärarprogrammets i/e variant
Violin	40 000	20 000
varav stråke	8 000	4 000
Viola	40 000	20 000
varav stråke	8 000	4 000
Violincell	50 000	25 000
varav stråke	8 000	4 000
Kontrabas	20 000	10 000
varav stråke	5 000	2 500
Flöjt	25 000	12 000
Fagott	65 000	32 000
Valthorn	20 000	15 000
Tuba	30 000	22 000
Gitar	15 000	10 000
Altgitarr	15 000	10 000
Cembalo	40 000	40 000
Harpa	100 000	100 000
Piano	20 000	10 000
Flygel	40 000	20 000
Orgel	50 000	40 000
Elgitarr och	12 000	9 000
Gitarrförstärkare	12 000	9 000
Elbas och	10 000	7 000
Basförstärkare	12 000	9 000
Synthesizer	40 000	30 000
Accordeon	65 000	45 000

Instrumenttyp	Högsta belopp, kr	
	Musikerprogrammet	Musiklärarprogrammets i/e variant
<i>Med högsta belopp menas det belopp som totalt kan lämnas för samtliga instrument inom en instrumenttyp</i>		
Blockflöjt (komplett uppsättning)	25 000	25 000
Klarinett (A och B-klarinet)	16 000	8 000
Oboe (engelskt horn)	30 000	15 000
Saxofon (Sopran-, baryton- och altsaxofon)	50 000	25 000
Trumpet (B.trumpet och piccolatrumpet)	15 000	10 000
Trombon (Basun, Bas och tenor- trombon)	18 000	13 000